

Mahalaukun ja paksusuolen tähystys, PLENVU-tyhjennysohje (Nova)

Mahalaukun tähystys tarkoittaa ruokatorven, mahalaukun ja ohutsuolen alkuosan tutkimista taipuisalla tähystimellä. Tutkimus suoritetaan potilaan ollessa makuulla vasemmalla kyljellä. Tähystin ei estä hengitystä, mutta nielun ärsytys voi aiheuttaa oksettavaa tunnetta. Varsinaista kipua tutkimus ei aiheuta. Tähystyksen yhteydessä otetaan tavallisesti limakalvonäytteitä.

Paksusuolen tähystys tarkoittaa koko paksusuolen tutkimista umpisuoleen tai ohutsuolen loppuosaan asti. Tutkimus tehdään taipuisalla tähystimellä, jonka kautta voidaan ottaa limakalvonäytteitä tai tehdä toimenpiteitä.

Valmistautuminen tähystykseen

Suolen tulee olla hyvin tyhjentynyt, jotta se pystytään luotettavasti tutkimaan. Jos suoli on huonosti tyhjentynyt, tutkimusta ei voida tehdä.

Osta apteekista PLENVU-tyhjennysainetta 1 pakkaus. Noudata alla olevia ohjeita. Jos sinulla on jo olemassa tulehduksellisen suolistosairauden diagnoosi, saat tyhjennysaineet Toimenpideyksikön palvelupisteestä arkisin klo 7.30–14.00 (Sisäänkäynti Nova 1, G-hissillä 3. kerros, aula A3).

Sinulle voidaan antaa toimenpiteen yhteydessä kipua hoitavaa tai rauhoittavaa lääkitystä, joten varaudu, että et saa ajaa moottoriajoneuvolla 12 tuntiin toimenpiteen jälkeen.

Lääkitys

Voit ottaa säännöllisesti käytettävät lääkkeet tutkimuspäivän aamuna, mutta jos sinulla on verta ohentava lääkitys tai diabeteslääkitys, noudata seuraavia ohjeita:

- Verta ohentava lääkitys (esim. Marevan, Plavix, Eliquis, Clopidogrel, Xarelto, Pradaxa, Klexane, Inhixa, Brilique, Lixiana), ota yhteys kirurgian poliklinikkaan viimeistään viikko ennen tutkimuspäivää. Pyydä ohjeet lääkityksen jatkosta tähystyksen jälkeen.
- Tablettihoitoinen diabetes, lääkitystä ei oteta edeltävänä iltana ja tähystyspäivän aamuna. Lääkkeet voi ottaa tähystyksen jälkeen illalla.
- Insuliinihoitoinen diabetes (mikä tahansa insuliinivalmiste käytössä), ota yhteys omaan diabeteshoitajaan tai lääkäriin mahdollisesta insuliiniannoksen vähentämisestä. Pitkävaikutteista insuliinia saatetaan joutua vähentämään jonkin verran, esimerkiksi 10–20 %. Tyhjennyksen aikana juotavan nesteen tulee sisältää myös hiilihydraatteja (esim. sokeripitoista mehua), ei pelkästään vettä.

Rautalääkitys on keskeytettävä viikkoa ennen tutkimusta, koska ne värjäävät suolen seinämän tummaksi. Tämä haittaa tutkimusta.

Viikko ennen tutkimusta

Viikko ennen tutkimusta ruokavaliota tulee keventää. Suoli on silloin helpompi saada tyhjentymään. Vältä marjoja ja hedelmiä, joissa on pieniä siemeniä (esim. lakka, viinirypäle, vadelma, mansikka, kiivi). Vältä myös leipää, jossa on siemeniä. Siemenet tukkivat tähystimen, jolloin tutkimus voidaan joutua keskeyttämään.

Huolehdi, että vatsa toimii päivittäin viikon ajan ennen tutkimusta. Jos sinulla on ummetusta, käytä apteekista saatavia ummetuslääkkeitä, esimerkiksi Movicolia ja käytä sitä useamman pussin päivässä.

Tutkimusta edeltävänä päivänä

Voit syödä vain nestemäistä ruokaa esim. velliä, lihalientä, viiliä tai apteekista ostettavia lisäravinnejuomia. Kiinteää ruokaa et saa syödä.

Juo illalla ensimmäinen PLENVU-annos.

Ensimmäinen PLENVU-annos tulisi juoda **noin 12 tuntia ennen** kuin toinen annos, joka juodaan 3–4 tuntia ennen tutkimusaikaa.

Juo liuos hitaasti noin 30–60 aikana pahoinvoinnin välttämiseksi. Voit juoda tyhjennysaineen esimerkiksi pillillä jääkaappikylmänä juoden vuorotellen PLENVU-liuosta ja muita nesteitä (esim. vihreää sitruunateetä).

Juo PLENVU-annosten lisäksi runsaasti myös muita nesteitä (esim. vettä, kivennäisvettä, keltaista mehua, kahvia, teetä) 1–2 litraa tai niin kauan, että ulos tuleva neste on kirkasta. Runsas nesteiden juominen edistää tyhjennysaineen vaikutusta ja parantaa vointiasi. Liikkuminen auttaa suolen tyhjentymistä. Peräaukon ärtynyttä ihoa voit hoitaa suihkuttamalla ja rasvaamalla.

Tutkimuspäivänä

Juo aamulla toinen Plenvu-annos 3–4 tuntia ennen tutkimusta hitaasti noin 30–60 min aikana pahoinvoinnin välttämiseksi. Voit juoda tyhjennysaineen esimerkiksi pillillä jääkaappikylmänä juoden vuorotellen PLENVU-liuosta ja muita nesteitä.

Juo lisäksi muita nesteitä (esim. vettä, kivennäisvettä, mehua (ei punaista), kahvia, teetä), mutta ruokaa et saa syödä.

Voit ottaa säännöllisesti käytössä olevat lääkkeet viimeistään kahta tuntia ennen tähystystä pienen vesimäärän (noin 1 dl) kanssa.

Mahalaukun tähystyksen vuoksi tulee olla juomatta 2 tuntia ennen tutkimusta, huomioikaa tämä tyhjennysnesteitä ja muita nesteitä juodessa.

Muuta huomioitavaa Jos sinulla on kysyttävää, ota yhteys Keski-Suomen Sairaala Novan Kirurgian poliklinikkaan arkisin klo 9–11 ja 12–14 p. 014 269 1424.